

travelbook

Mazury i Warmia

Bezdroża

Mistrzowska **ERGO**
ochrona **HESTIA**
#

Autorzy przewodnika: Krzysztof Szczepanik oraz Iwona Baturó (*Informacje praktyczne, Informacje krajoznawcze, Pojezierze Elckie*)

Redaktor prowadzący: Paweł Sondej

Redakcja tekstu: Jerzy Terka, Anna Dziadkowiec

Aktualizacja: Anna Truszkowska

Opracowanie kartograficzne: Anna Filak (mapy miast), Dawid Kwoka (mapy regionów)

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Skład: DAKA – Studio Graficzne, Sabina Binek

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bemaz3>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie III

ISBN: 978-83-283-4521-8

Copyright © Helion, 2018

• **Kup książkę**

• **Poleć książkę**

• **Oceń książkę**

• **Księgarnia internetowa**

• **Lubię to!**

Nasza społeczność

Spis treści

ATRAKCJE WARMII I MAZUR	8
INFORMACJE PRAKTYCZNE	15
PRZED WYJAZDEM	17
Wybór czasu podróży	17
DOJAZD	18
NA MIEJSCU	19
Noclegi	19
Wyżywienie	20
Aktywny wypoczynek	20
Pamiątki	22
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	23
KRAJOZNAWCZE ABC	25
Położenie i ukształtowanie powierzchni	25
Jeziora i rzeki	26
► Zwierzęta Warmii i Mazur	28
Fauna i flora	30
SPOŁECZEŃSTWO	35
Mazury i Mazurzy	35
Filiponi na Mazurach	35
KULTURA I SZTUKA	37
Architektura	37
Rozrywka	39
KUCHNIA	40
KOMPLEKS MAMR	41
GIŻYCKO	44
Historia	44
Warto zobaczyć	46
Okolice	50
WĘGORZEWO	54
Historia	54
Warto zobaczyć	55
Okolice	56

ŚNIARDWY I OKOLICE	62
MIKOŁAJKI	66
Historia	66
Warto zobaczyć	68
Okolice	69
ORZYSZ	73
Warto zobaczyć	73
Okolice	74
PISZ	77
Warto zobaczyć	77
Okolice	79
RUCIANE-NIDA	81
Historia	81
Warto zobaczyć	81
Okolice	82
RYN	87
Warto zobaczyć	87
Okolice	89
KĘTRZYN	91
Historia	91
Warto zobaczyć	92
Okolice	96
MRĄGOWO	104
Historia	104
Warto zobaczyć	105
Okolice	108
POJEZIERZE EŁCKIE	115
EŁK	118
Historia	118
Warto zobaczyć	120
► Puszcza Romincka	122
Okolice	124
POJEZIERZE IŁAWSKIE	127
IŁAWA	130
Historia	130
Warto zobaczyć	131
Okolice	133

OSTRÓDA	138
Historia	138
Warto zobaczyć	138
Okolice	143
 NAD ZALEWEM WIŚLANYM I POJEZIERZE OLSZTYŃSKIE	 149
BRANIEWO	152
Historia	152
Warto zobaczyć	153
Okolice	156
ELBLĄG	158
Historia	158
Warto zobaczyć	158
Okolice	161
FROMBORK	163
Historia	163
Warto zobaczyć	164
Okolice	169
PIENIĘŻNO	170
Historia	170
Warto zobaczyć	170
Okolice	172
LIDZBARK WARMIŃSKI	174
Historia	174
Warto zobaczyć	175
Okolice	178
OLSZTYN	182
Historia	182
Warto zobaczyć	184
Okolice	190
 INDEKS	 194

Atrakcje Warmii i Mazur

SKARBY ARCHITEKTURY

Wiadukty w Stańczykach

Słynne w całej Polsce dwa potężne obiekty kolejowe wzorowane na rzymskich akweduktach.

Zamek biskupów w Lidzbarku Warmińskim

Zwany, ze względu na piękne dwukondygnacyjne krużganki, Wawelem Północy, miejsce ważne dla polskiej kultury.

Bazylika św. Katarzyny w Braniewie

Jeden z najpiękniejszych kościołów na Warmii.

Bazylika św. Jerzego w Kętrzynie

Unikalny i wiekowy przykład obronnej architektury sakralnej, w dodatku z cennym wyposażeniem.

Sanktuarium maryjne w Świętej Lipce

Jeden z najcenniejszych zespołów barokowych w kraju z bogato dekorowanym wnętrzem.

Katedra we Fromborku

Wyniosła czerwona świątynia kryjąca w swoim wnętrzu wiele wybitnych dzieł sztuki, miejsce spoczynku Mikołaja Kopernika.

Kup książkę

Poleć książkę

MUZEA I GALERIE

Skansen w Olsztynku

Największe polskie muzeum pod gołym niebem, wspaniała kolekcja architektury regionu.

Centrum Sztuki Galeria El w Elblągu

Współczesne obrazy w dawnym XIII-wiecznym poddominikańskim kościele NMP, doskonałe połączenie starego z nowym.

Muzeum w Kętrzynie

Piękna kolekcja gotyckiej rzeźby, rzemiosła artystycznego i mebli w równie wspaniałych zamkowych wnętrzach.

Muzeum Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego

Mnóstwo pamiątek po pisarzu, zgromadzonych w pięknie położonej leśniczówce Pranie. Latem ciekawe imprezy kulturalne.

Muzeum Misyjno-Etnograficzne Księży Werbistów w Pieniężnie

Madonna o skośnych oczach i niezapomniane azjatyckie demony: takiej kolekcji nie ma żadne inne muzeum w Polsce.

Kup książkę

Poleć książkę

NATURA

Rezerwat Ostoja Bobrów koło Braniewa

Rozległy, dziki obszar, położony wzdłuż Pa-
słęki i jej dopływów, przy odrobinie szcze-
ścia można spotkać bobry, bociany czarne
i zimorodki.

7

Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich

Malownicze tereny Garbu Lubawskiego z naj-
wyższym szczytem Górą Dylewską (312 m
n.p.m.), doskonałym punktem widokowym.

Puszcza Romincka

Polska tajga, czyli dawne miejsce kultu Pru-
sów, obszar niezwykle pod względem
przyrodniczym.

Śniardwy

Największe jezioro w Polsce, nie bez kozery
nazywane Mazurskim Morzem. Ogrom wody
i piękne krajobrazy, które najlepiej podziwiać,
wyruszając w rejs statkiem białej floty.

Puszcza Piska

Ogromny kompleks leśny chroniony jako park
krajobrazowy, wraz z wijącą się wstęgą Kru-
tyni, przez wielu uważaną za najpiękniejszą
rzekę Warmii i Mazur.

Wysoki Ostrów

„Wyspa Kormoranów” na Jeziorze Dobskim,
miejsce, gdzie drzewa przegrywają w walce
z ptakami.

Wysoczyzna Elbląska

Można poczuć się jak w prawdziwych górach,
a przy okazji chłonąć widoki na wiślane Żu-
ławy, zalew i mierzeję.

Rezerwat Łuknajno

Rezerwat o randze światowej, w którym z wież
obserwacyjnych można podglądać nie tylko
tysiące łabędzi, ale też inne nie mniej intere-
sujące ptaki.

Kup książkę

Poleć książkę

CIEKAWY OBIEKTY

Twierdza Boyen w Giżycku

Jedna z najlepiej zachowanych w Polsce XIX-wiecznych fortyfikacji.

Wilczy Szaniec w Gierłożu

Kwatera główna Hitlera, największa z siedmiu europejskich kwater führera i naczelnego dowództwa Wehrmachtu.

Żeński klasztor starowierców w Wojnowie

Malowniczo położony nad jeziorem, z dala od wiejskich zabudowań, tchnie spokojem i zapomnieniem.

Grobowiec w Rapie

Zaskakująca egipska piramida pod granicą z obwodem kaliningradzkim.

Śluza w Leśniewie Górnym

Monumentalny obiekt w środku lasu, na Kanał Mazurskim, świadek upadku III Rzeszy.

Ruiny zamku w Szymbarku

Imponujące i niezwykle malownicze pozostałości po jednym z największych zamków w regionie.

Kup książkę

Poleć książkę

Elcka Kolej Wąskotorowa

Przejazd pociągiem w stylu retro – kochają to wszystkie dzieci.

MIEJSCA PRZYJAZNE DZIECIOM

Park Dzikich Zwierząt w Kadziłowie

Zwierzęta, które trudno już zobaczyć na wolności, i te od dawna udomowione, a do tego atmosfera zupełnie inna niż w ogrodzie zoologicznym, doskonale miejsce na zaprzyjaźnienie się z przyrodą.

Stacja PAN w Popielnie

Koniki polskie pasące się na polanie, piękny las i interesująca ekspozycja muzealna – nuda nie wchodzi w grę.

Muzeum Mazurskie w Owcarni

Prywatne, niezwykle ciekawe muzeum z wieloma zabawnymi przedmiotami, można zajrzeć w każdy kąt i dotknąć każdego eksponatu.

Obserwatorium i planetarium w Olsztynie

Plamy na Słońcu lub kraterzy na Księżycu, a może niebo widziane podczas lotów kosmicznych? Lista atrakcji jest znacznie dłuższa, każdy znajdzie coś dla siebie.

Stacja Hodowli Żubrów w Wolisku

Imperator puszczy zawsze wygląda imponująco, nawet w zagrodzie, a Puszcza Borecka, która rozciąga się wokół stacji, zachęca do spacerów.

TURYSTYCZNE PRZEŻYCIA

LOKALNE PRYSMAKI

Spływ Krutynią

Pychówką albo kajakiem, z obu łódek rzeka wygląda fascynująco. Dla niektórych wyprawa Krutynią to kwintesencja Mazur.

Wizyta w Galindii – Mazurskim Edenie

Bliskie spotkanie z kulturą prehistorycznych Galindów, miejsce magiczne w każdym tego słowa znaczeniu.

Podróż statkiem po Kanale Elbląskim

Kilkugodzinny rejs po unikatowym kanale, cudzie XIX-wiecznej inżynierii wodnej: niezapomniane przeżycie.

Breja

Salatka z wędzonej ryby.

Cuły

Kręcone bułeczki drożdżowe, czasem z rodzynkami.

Dybdzałki

Niewielkie pierożki z gęsiną lub tłustą wołowiną.

Fraszynki

Kotleciki z ziemniaków nadziewane ostro przyprawionym mięsem.

Liberka w glaskach

Pasztetówka przechowywana w słoikach, podobnie robiono na Warmii kaszanek.

Kup książkę

Poleć książkę

Zabudowa Reszla

Miasteczko jak z bajki: zamek, kamieniczki i piękna kościół.

Kanał Mazurski

Zarastający przekop, który miał połączyć Wielkie Jezioro Mazurskie z Łyną i Bałtykiem, dziś przykład nietrwałości ludzkich poczynąń.

Mamerki nad Mamrami

Jedne z najlepiej zachowanych niemieckich bunkrów w Polsce i piękne widoki na Mamry północne.

Mikołajki

Pocztówkowe, gwarne centrum turystyczne rozbrzmiewające szantami i żeglarskimi opowieściami, ulubiony port wodniaków.

Olsztyńska starówka

Małutka, ale niezwykle urokliwa, z kilkoma interesującymi zabytkami.

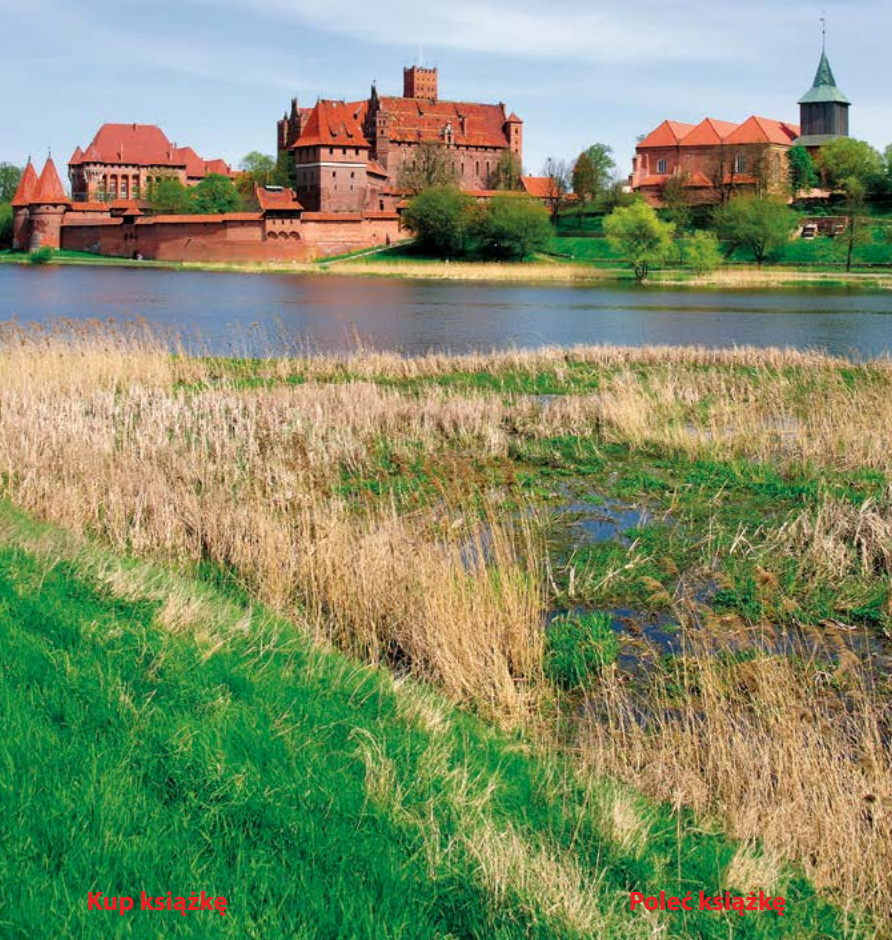
WARTO ZOBACZYĆ

Kup książkę

Poleć książkę

Informacje praktyczne

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

Dojazd

Trudno zaprzeczyć, że najwygodniej dojechać na Warmię i Mazury własnym samochodem. Pozwala on w miarę szybko dotrzeć do wybranej miejscowości i nie zawracać sobie głowy wyszukiwaniem połączeń kolejowych czy autobusowych. Tych zresztą nie ma znów tak dużo. Olsztyn czy Giżycko są dobrze skomunikowane ze wszystkimi większymi miastami Polski, z dojazdem do innych miejscowości bywa różnie. Oczywiście, kolej czy dalekobieżne autobusy nie docierają do wszystkich miejsc w regionie, trzeba też wziąć pod uwagę, że niektóre połączenia są okresowo zawieszane, inne natomiast podlegają modyfikacjom. Latem

oferta jest zawsze większa – zarówno PKP, jak i PKS uruchamiają dodatkowe przejazdy. Po informacje dotyczące przewozów PKP warto zajrzeć na strony www.pkp.pl. W internecie można również sprawdzić kursy autobusów, wchodząc m.in. na stronę www.e-podroznik.pl czy odwiedzając witryny poszczególnych miast.

Planując podróż komunikacją publiczną, warto poszukać przewoźników prywatnych. Dotyczy to zarówno dojazdu na Mazury lub Warmię, jak i, a może przede wszystkim, przemieszczania się w obrębie regionu. Busy są zwykle szybsze niż pecaesy, a bywają też tańsze.

Kup książkę

Poleć książkę

Na miejscu

NOCLEGI

Baza noclegowa regionu zadowoli największych malkontentów. Od wielu lat kraina należy do miejsc typowo turystycznych, miała więc czas na rozwój potrzebnej infrastruktury. W latach peerelu królowały ośrodki wczasowe i kempingi, dziś możliwości noclegu są znacznie większe. Duży komfort zapewniają zadbane, stare gospodarstwa przekształcone w pensjonaty czy obiekty agroturystyczne. Wiele uroku mają też zagubione wśród łąk i lasów tzw. siedliska. Niektóre, wspaniale odrestaurowane, gwarantują iście królewski wypoczynek. Niestety, zwykle trzeba też za niego słono zapłacić. W znanych miejscowościach letniskowych,

jak Mikołajki, działają ekskluzywne hotele z basenami i bogatą ofertą zabiegów relaksująco-odprężających. Z dala od centrów życia towarzyskiego powstają natomiast ośrodki spa, cieszące się coraz większym zainteresowaniem. Bardzo popularnym sposobem spędzania czasu na Mazurach jest wynajem domku letniskowego. Przy większej liczbie osób staje się to bardzo opłacalne. Jest też niezwykle wygodne – domki znajdują się zwykle w cichych wioskach, w pobliżu wody i lasu, a właściciele zapewniają letnikom kajaki, łódki i rowery.

Miejsc noclegowych jest tak dużo, że nawet w środku sezonu nie powinno być kłopotu ze znalezieniem wolnego pokoju.

Kup książkę

Poleć książkę

Czapla siwa

Ptak z rodziny czaplowatych o długości ciała ok. 90 cm i rozpiętości skrzydeł 160–170 cm. Charakteryzuje się upierzeniem popielato-szarym, z białą głową, z ciemnym pasem nad okiem i ciemnym czubkiem z tyłu głowy. Głosy czapli to ochryple „kworr”, „kraar”, młode zaś wydają skrzekliwe „kekekeke”, podobne do kwiku prosiąt (w czasie polowania czaple nie odzywają się). W Polsce występuje nielicznie (ok. 8 tys. par lęgowych) na nizinach, liczniej w strefie pojezierzy. Czapla przylatuje do Polski w marcu, zaś odlatuje w listopadzie – część ptaków pozostaje na zimę. Jest ptakiem łownym, podlegającym ochronie okresowej (1 marca–14 sierpnia; nie dotyczy stawów hodowlanych).

Kormoran

Ptak z rodziny kormoranów. Występuje w koloniach przy brzegach mórz, jezior lub większych rzek. Ma długą szyję, charakterystyczny wydłużony i bocznie ząbkowany dziób o haczykowatym zakończeniu oraz, przeważnie, czarne upierzenie. Potrafi dziennie zjeść 4 kg ryb, szczególnie lubi węgorze. Kormorany to inteligentne ptaki, potrafią organizować łowy zespołowe, a obserwacja takiego polowania na ławicę dostarcza niezapomnianych wrażeń. W odróżnieniu od człowieka wiedzą, że nawet najlepsze zasoby ryb mogą się wyczerpać, i dlatego często polują na odległych nawet o kilkadziesiąt kilometrów jeziorach.

Zwierzęta Warmii i Mazur

Żubroń

To krzyżówka byka żubra z krową domową. Wyhodowano go pod kierunkiem Leopolda Walickiego w 1847 roku. Celem było stworzenie wyjątkowo silnego gatunku ssaka hodowlanego, odpornego na choroby, i posiadającego niewielkie wymagania, jeśli chodzi o jakość pokarmu.

Niestety, eksperyment się nie powiódł. Dziś w Polsce żyje jedynie kilka żubroni. Samce gatunkowej krzyżówki osiągają nawet 1200 kg, a samice – 800 kg. Można je zobaczyć m.in. w rezerwacie PAN w Popielnie nad jeziorem Beldany.

Nazwa „żubroń” została wybrana spośród kilkuset propozycji dopiero w 1969 r. w konkursie zorganizowanym przez popularny tygodnik „Przekrój”.

Tarpan

Wymarły ssak z rodziny koniowatych, zamieszkujący niegdyś otwarte, głównie stepowe obszary Europy. Miał myszate umaszczenie, wysokość w kłębie ok. 130 cm, ciemną pręgę wzdłuż linii grzbietu, ogon i krótką, stojącą,

czarną grzywę. W 1938 r. podjęto próbę odtworzenia tarpana w rezerwacie w Puszczy Białowieskiej, gromadząc kilkanaście najbardziej typowych okazów koni z gospodarstw chłopskich. Inicjatorem akcji restytuowania tarpana był prof. Tadeusz Vetulani. W 1939 r. w rezerwacie znajdowało się 40 okazów koni. Obecnie hodowla zachowawcza jest prowadzona w ośrodku (rezerwacie) Polskiej Akademii Nauk w Popielnie nad jeziorem Beldany.

Troć jeziorowa

Ryba z rodziny łososiowatych o srebrnym ubarwieniu z licznymi czarnymi plamkami na bokach, grzbiecie i głowie. Żyje w czystych, dobrze natlenionych i zimnych jeziorach oraz zbiornikach zaporowych. W Polsce występuje w niektórych jeziorach na Mazurach i Pomorzu oraz w górach. W wodach Jeziora Wdzydzkiego występuje lokalna odmiana tej ryby, zwana trocią wdzydzką. Osiąga bardzo różne rozmiary w zależności od miejsca występowania. W niektórych jeziorach dorasta do 5 kg, w innych osiąga 30 kg i 1,5 m długości.

Kup książkę

Poleć książkę

Giżycko

HISTORIA

To turystyczna perła północnej części wielkich jezior – 30-tysięczne miasto położone w sercu mazurskiej krainy, na wąskim przesmyku między dwoma rozległymi jeziorami: Niegocin i Kisajno. Wodna i letnia stolica Polski – jak lubią zwać ją nie tylko giżyzczanie – jest jednym z największych w kraju ośrodków wypoczynkowych, centrum turystyki wodnej i sportów bojerowych. Miasto żyje z turystyki. Oprócz licznych przystani i wypożyczalni sprzętu proponuje też niezłą ofertę rozrywek kulturalnych.

W 1340 r. Krzyżacy na strategicznym przesmyku między jeziorami Niegocin a Kisajno wybudowali warowny zamek-strażnicę, bazę wypadową przeciw Litwie. Kilkadziesiąt lat później wokół forticy rozwinęła się targowa osada związana z traktem biegnącym z głębi Polski do portów w Królewcu i Gdańsku. Po sekularyzacji zakonu zamek stał się siedzibą starostów książęcych, a wieś po pewnym czasie otrzymała prawa miejskie (1612).

Miasto niedługo cieszyło się nowymi przywilejami. Podczas potopu szwedzkiego

▼ Marina w Giżycku

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Giżycko z lotu ptaka

(1655) zabudowania puszczono z dymem, a ponad tysiąc osób wymordowano lub sprzedano w niewolę. 30 lat później (1686) ośrodek znów spłonął – ogień strawił 73 budynki. Epidemia dżumy (1710) zabrała 800 osób, czyli prawie wszystkich mieszkańców już podupadłego miasteczka. Jakby

tego było mało, zmianie uległy trasy szlaków handlowych. Miasto znalazło się na peryferiach życia gospodarczego i kulturalnego kraju. Jednostajny żywot mieszkańców zakłócały jedynie przemarsze wojsk, stacjonujący żołnierze i klęski żywiołowe (w 1822 r. wybuchł największy pożar w dziejach miasta – spłonęło m.in. 205 domów, kościół, ratusz).

Lepsze czasy przyszły w 2. poł. XIX w. W latach 1854–57 wielkie jeziora połączono siecią kanałów umożliwiającą regularną żeglugę. Powstała również gęsta sieć dróg bitych. Przez miasto poprowadzono linię kolejową do Królewca, a potem do Węgorzewa, Pisz i Olecka.

W międzywojniu Giżycko stało się modnym kurortem. Uruchomiono regularną żeglugę pasażerską, postawiono eleganckie hotele, otwarto restauracje... W 1925 r. miasto liczyło prawie 11 tys. mieszkańców, w 1939 r. – już 16 tys. W większości byli to Niemcy, co potwierdził przeprowadzony w 1920 r. plebiscyt, dotyczący przynależności państwowej miasta. Za przyłączeniem do Polski opowiedziało się... dziewięć osób.

II wojna światowa dotarła tu pod koniec grudnia 1944 r., wraz z pierwszymi sowieckimi nalotami. W styczniu następnego roku Niemcy ewakuowali większość ludności

Kompleks Mamr

Północna część Wielkich Jezior Mazurskich to jeden z najatrakcyjniejszych krajobrazowo regionów Polski. Najbardziej znaną jego część stanowią powiaty giżycki i węgorzewski z ponad 110 jeziorami, w tym najbardziej popularnymi Mamrami i Niegocinem. Kompleks Mamr, na który składają się połączone ze sobą zbiorniki wodne: Kisajno, Dargin, Dobskie, Kirsajty, Mamry i Świącajty, to drugi pod względem powierzchni akwen w Polsce. Ale nie sama woda przyciąga tu turystów. Bogactwo lasów, mnóstwo szlaków rowerowych i pieszych, małe wioski, często z piękną architekturą sakralną robią swoje. Region ten przez cały rok tętni życiem.

cywilnej. Potem miasto zajęli Rosjanie. W lutym 1945 r. pojawili się pierwsi polscy przesiedlercy z Białegostoku, później zaczęli napływać repatrianci ze Wschodu. Od sierpnia 1946 r. trwała akcja przesiedlania ludności pochodzenia niemieckiego za Odrę. W Giżycku pozostali tylko ci, którzy przyznali się do polskich korzeni i zgodzili na spolszczenie nazwisk.

Zaraz po wojnie miasto otrzymało nazwę Lec, a potem Łuczany. Tę ostatnią w sierpniu 1946 r. zmienioną na Giżycko, od spolszczonego nazwiska Gustawa Gizewiusza (Giżyckiego), ewangelickiego kaznodziei i działacza ruchu mazurskiego.

WARTO ZOBACZYĆ

Choć do Giżycka nie przyjeżdża się z myślą o zabytkach, kilka obiektów zasługuje na poznanie. W centrum, przy placu Grunwaldzkim, stoi **kościół ewangelicki**. Pochodzi z 1827 r., a ładna neoklasycystyczna bryła to dzieło Karla Friedricha Schinkla, sławnego niemieckiego architekta.

Wychodzącą z placu ulica Warszawska prowadzi do **wieży ciśnień** ul. Warszawska 37; tel.: 87 4285170, 503091955;

Kisajno i Niegocin

Ładne, duże jezioro Kisajno ma niezwykle rozwiniętą linię brzegową (wiele półwyspów i zatok), nad którą rozłożyło się mnóstwo ośrodków wypoczynkowych. Są też pola namiotowe i liczne domki letniskowe. Kąpieliska strzeżone zorganizowano w południowej części jeziora, kąpać można się też na licznych dzikich plażach. Wszystkie 18 wysp – m.in.: Duży, Sosnowy i Górny Ostrów, Wielka Kiernuza, Dębowa Górka – objęto ochroną rezerwatową. Ptaki, a jest ich tu ponad 110 gatunków, można podziwiać jedynie z wody (dobijanie do brzegu i wstęp na wyspy

zabroniony). Zbiornik to raj dla wędkarzy, można tu złowić np. szczupaka, wzdrękę, leszcza, a czasem lina.

Niegocin to siódme pod względem wielkości jezioro w Polsce. Ze względu na dużą, otwartą przestrzeń – jezioro ma tylko trzy małe wyspy (Grajewka, Ptasia, Sitówka) – doskonale nadaje się do uprawiania sportów wodnych: latem żeglarstwa, kajakarstwa i windsurfingu, zimą bojerów. W Giżycku działa nad Niegocinem plaża miejska; kąpielisko strzeżone jest też w Wilkasach, przy wiosce turystycznej, i we wsi Bystry, przy kempingu Borowo.

www.wieza-gizycko.pl; czynne: V 10.00–18.00, VI 10.00–20.00, VII–VIII 10.00–22.00, IX 10.00–18.00; bilety: normalny 10 zł, ulgowy 5 zł, zwanej wieżą wodną (na wzniesieniu, skrzyżowanie ulic Warszawskiej i Wodociągowej). Utrzymaną w stylu neogotyckim budowlę z czerwonej cegły postawiono w 1900 r. Przez 96 lat odpowiadała za doprowadzanie wody do mieszkańców. Nad wejściem widnieją herby: mazurski i miasta, a na górę wiodą kręte schody (129 stopni; jest też winda). Z tarasu widokowego na szczycie wieży roztacza się wspaniała panorama. Jest tu także kawiarnia.

Idąc z placu Grunwaldzkiego w drugą stronę, ulicą Olsztyńską, przekracza się Kanał Łużański **obrotowym mostem**. Szerokie na 8 m ruchome przęsło zwodzi się w bok, a nie do góry, jak w tradycyjnych konstrukcjach. Most, postawiony w 1889 r., zapewniał dogodne połączenie z twierdzą

Boyen. 100-tonowe przęsło obraca ręcznie jeden człowiek, co trwa ok. 5 min. To jedna z dwóch tego typu konstrukcji w Europie i jedyna do dziś działająca. W sezonie most jest otwierany dla statków kilka razy dziennie (informacje na tablicach przy moście).

▲ Wieża ciśnień

▲ Twierdza Boyen

Z obrotowego mostu blisko już na **zamek**, a właściwie do jego skrzydła, bo tyle zachowało się do naszych czasów. Pierwszą twierdzę wzniesli w tym miejscu Krzyżacy w połowie XIV w. Składała się z domu mieszkalnego i prostokątnego dziedzińca otoczonego murem, za którym znajdowała się fosa. W XVI stuleciu zamek przebudowano, nadając mu charakter renesansowej rezydencji. Kolejne zmiany

w bryle budowli przyniósł wiek XIX, kiedy to część obiektu rozebrano. Pozostawione wtedy skrzydło mieszkalne można oglądać do dziś. Prywatny inwestor, właściciel obiektu, przywrócił miejscu dawny blask, odbudowując wyburzone wcześniej części kompleksu. Całość prac rewitalizacyjnych została zakończona w 2011 r., a zamek dziś pełni funkcję ekskluzywnego hotelu (www.hotelstbruno.pl/).

▼ Giżycko

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Mazury i Warmia

niezmiennie przyciągają miłośników aktywnego wypoczynku. Wyjątkowo interesujące przyrodniczo, porośnięte gęstymi lasami, kryjącymi malownicze jeziora i rzeki, stanowią magnes nie tylko dla wodniaków, ale i dla fascynatów historii. To tutaj powstało państwo krzyżackie, a wcześniej tereny te zamieszkiwali tajemniczy Prusowie. Wędrując licznymi szlakami, trudno nie zakochać się w tych okolicach i nie chcieć zostać tu dłużej.

Kraina **Tysiąca Jezior**

Setki kilometrów **szlaków wodnych**

Przepastne lasy, łąki, mokradła

Bogactwo **flory i fauny**

Krzyżackie zamki

Średniowieczne **kościóły**

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:

ebookpoint^{PL}

ISBN 978-83-283-4521-8

Cena 26,90 zł